

Posamezne številke:
Navadne Din —75,
ob nedeljah Din 1.—.

UREDNIŠTVO se nahaja v Mariboru, Jurčičeva ulica št. 4, I. nadst. UPRAVA se nahaja v Jurčičevi ulici št. 4, pritličje desno. Telefon št. 24. — SHS postnočkovni račun št. 11.787.

Na naročila brez denarja se ne ozira. — Reklami se ne vračajo.

Poštnina plačana v gotovini Cena današnje številke Din —75

TABOR

Posamezne številke:
Navadne Din —75,
ob nedeljah Din 1.—.

„TABOR“ izhaja vsak dan, razven nedelje in praznikov, ob 18. uri z datumom naslednjega dne ter stani mesečno po pošti D 10.—, za inozemstvo D 18.— dostavljeno na dom D 11.—, na izkaznice D 10.— inzerati po dogovoru.

Naroča se pri upravi „TABORA“ MARIBOR, Jurčičeva ulica št. 4.

Naslov

Maribor, četrtek 7. oktobra 1926.

Leto: VII. — Številka: 227.

Radikalni „kuluk“

T u z l a, 6. oktobra.

V Bielini se je vršila radikalna skupščina, na kateri je bila izražena nezaupnica poslancu Krsti Marčiču, ki je nastopal v kuluk ljudi, ki so morali zgraditi cesto do posestva njegovega očeta Jove Mariča.

Tudi radičevci se posvetujejo

Beograd, 6. oktobra.

Jutri ob 7. uri zvečer se bo v Zagrebu vršila seja poslanskega kluba HSS pod predsedstvom Stj. Radiča. Govori se, da se bo na seji definitivno odločilo vprašanje dr. Nikića.

BORZA

CURIH. (Avala), dne 6. oktobra. (Izv.) Beograd 9.14, Pariz 14.85, London 25.11 pet osmin, New York 517.75, Milano 19.60, Praga 15.325, Wien 73.025, Budapest 0.007245, Berlin 123.30, Bukarešta 2.7175, Sofija 3.75.

Dnevna kronika

— »Kmetijski list« čisto po nepotrebnem izrablja našo notico o Krajačevih reformah v svoje namene. Samo ob sebi se ume, da mi ne pišemo za »Kmetijski list«, temveč za naše čitatelje in so sedaj opazke »Kmetijskega lista« povsem neumestne.

— Velik uspeh »Jugoslov.-češkoslovaških lig«. Na skupni seji češkoslovaških in jugoslovanskih parlamentarcev v beograjski Narodni skupščini, je prečital posl. Salih Balić dve resoluciji, ki se skoraj docela ujemata s sklepi prvega kongresa češkoslov.-jugoslovanskih in jugoslov.-češkoslov. lig, ki se je vršil ob sokolskem zletu v Pragi. Tako je dobilo delo lig indirektno priznanje in sankcijo parlamentov obeh držav. Sedaj je samo treba, da pridemo od besed k dejanju in da naše oblasti bolj ko doslej uvažujejo in podpirajo Jugoslov.-češkoslovaške lige, ki delujejo med širšimi sloji že več let v smislu beograjskih parlamentarnih resolucij!

— Čudno, so pota naše štednje! Naša državna štednja nas vedno bolj spominja tiste matere, ki je kopala dojenčka in je obenem z vodo izlila tudi — otroka. Naši ministri hočejo štediti, pri tem pa ubijajo na vseh koncih in krajih veselje do dela in ljubezen do države, uničujejo stare navade in uvajajo reforme, ki niso niti potrebne, niti nujne, nikdar pa ne zgrabijo stvari na pravem mestu. Dočim se niti ne upajo dotakniti vojne uprave, državnih dobav itd., kjer so zainteresirani Srbi in kjer se čisto največ po nepotrebnem izdaja, so strahovito ozkosrčni, če gre za kake manjše reči. Tako namerava prometni minister ukiniti režijsko vožnjo za domače železničarje in svobodne karte za inozemske železničarje. Država prištedi s tem prav malenkostne zneske, zato pa bo vzela železničarjem veselje do dela. Radi ukinitja privilegija inozemskih železničarjev, ki je bil reciprocen, pa bo trpel moralni ugled države, ki takointako ni nikjer kdovekako visok. Da prinašajo taki moralni grehi tudi veliko materijelno škodo, o tem mi niti najmanj ne dvomimo.

— Namesto znižanja zvišanje. Naj čitatelje iz vrst državnih uradnikov ne zmoti zapeljiv naslov, da bi mislil na uradniške prejemke. Gre za vozne cene na naših železnicah. Jedva se je posušilo črnilo na časniških vestih, da namerava prometni minister znižati tarife za osebni promet (če se čitatelji prav spominjajo, smo mi že trikrat ali štirikrat zabeležili tozadevne obljube naših vsekdar resnicoljubnih ministrov), že prihaja nova vest: Ne, ne bodo se znižale, ampak celo povišane bodo. Prometni minister očividno ne pusti na Nojevo barko Jugoslavije tistega goloba, ki bi nam naznanil, da se bližajo boljšim, cenejšim časom. Kaj bi z njimi!

— Znižanje vseh davkov. Na žalost ne pri nas, marveč na Češkem. Tam je — kakor poroča »Prager Presse« — pravkar izšel v tisku zakon o davčni reformi, ki znatno znižuje vse davke. Podjetja, ki so bila obdavčena za 80 odstotkov, bodo plačala največ 44 odstotkov vseh davkov.

— Neokusnost. Italijanski listi prinašajo obsežna poročila o proslavah 700 letnice sv. Frančiška v Assisiju in drugod. Ko je prispel na dan svetnikove smrti v Assisi papežev odposlanec, so ga sprejeli z velikimi slavnostmi — fašisti in italijanska vojska. Sv. Frančiška imenujejo fašistovski listi dosledno »il santo italiano«. Mislimo, da je vse to jako neokusno. Fašisti so storili toliko zla in njih Matteottijev madež je tako črn, da znači profanacijo velikega, pobožnega in zares svetega Frančiška, če ga slave člani Mussolinijeve prepotentne in krvave vojske. Na drugi strani ni res, da bi bil sv. Frančišek italijanski svetnik v smislu sodobnega (fašistovskega) italijanstva. Mi vidimo v tem samo pazerstvo in linavstvo, saj je frančiškanski duh tako daleč od nadutega fašizma, kakor sv. Frančišek od Mussolinija.

— Vinska letina v Dalmaciji. V severni in srednji Dalmaciji imajo te dni vinsko trgatve. Mošt je izbojen, vendar pa ga je po količini le za eno tretjino lanskega pridelka, ponekod celo za eno petino. Za hektoliter se plačuje 250 do 300 dinarjev.

— Češkoslovaški dom v Beogradu. V prisotnosti čl. parlamentarcev je bil v Studenički ulici v Beogradu položen temeljni kamen za Češkoslovaški dom, ki bo nosil Masarykovo ime.

— Arheolog mgr. dr. Bulić, ki je slavil dne 4. t. m. 80letnico zaslužnega življenja, je bil odlikovan z redom sv. Save I. razreda. Odlični, širom sveta sloveči učenjak je stalen gost naše Rogaške Slatine, kjer se je mudil tudi tekom letošnjega poletja.

— Panevropski kongres na Dunaju, ki se je danes zaključil, zaznamuje lep uspeh. Izvzemši šovinistične kroge, so vsi iskreno miroljubni činitelji pozdravili sestanek te prve vseevropske organizacije. Želeti bi bilo, da bi se tudi pri nas osnovala panevropska društva, kakor obstoje na pr. že na Češkem.

— Samomor s strojnico je storil v soboto neki podčastnik čl. vojske v Brnu. Moža je silno razmesarilo, vendar pa je šele v bolnici podlegel ranam.

— Razširjenost radija na Dunaju. Po neki statistiki šteje Dunaj 270.000 lastnikov radio-aparatur.

— Posrečena šala. Začetkom septembra t. l. je več angleških zvezdarn zabeležilo, da se je pojavil izredno velik meteor. Opazovalnica v Cambridgeju je napravila celo lep posnetek. Ko pa so zvezdogleđi iskali repatico okrog po vsejmirju, je niso nikjer našli. Pojavila se je izginila. Več ko dva tedna so se učenjaki prepirali med sabo kam jim je ušla in kam se skril čudni nebeški popotnik. Stvar se je stoprav te dni pojasnila: Neki londonski fotograf je priznal, da je spustil v zrak na plinskem balonu, kakor ga uporabljajo otroci za igračo, sveženj raket, ki dajejo ogenj za fotografiranje v temi. Prižgal je netilni trak in balon je v precejšnji višini eksplodiral in dal nekaj časa trajajoči sij. Nato je javil zvezdarnam, da je videl meteor. Ker so nekateri zvezdogleđi sami videli »čudežno repatico« in jo celo fotografirali, se je zdela stvar resna, dokler se ni razpihnila v šalo. Fotograf pa si tare roke, kako je prevaril celo učene astronome in blamiral njihovo modrost.

— Kyffhäuser - Technikum Frankenhäusen. Dobro ime tega že nad 30 let obstoječega tehničnega učnega zavoda je docela utemeljeno. Znanstvena izobrazba zavodu zaupanih obiskovalcev, možnost, da si z intenzivnim studiranjem pridobijo sposobnosti za delovanje v inženirskih oddelkih za strojearstvo, elektrotehniko, avtomobilistiko, zrakoplovstvo, kakor tudi v delavnicah za poljedelske stroje, zagotavljajo Kyffhäuserjevem tehničnem učnem zavodu odlično mesto med tehničnimi učnimi zavodi. Obstoječi povečani laboratoriji in poizkusne naprave omogo-

čajo popoln strokoven studij zrakoplovstva in radio tehnike. V zimskem semestru, ki se prične 7. oktobra, bo preteklo 25 let, odkar vodi zavod prof. Huppert.

28.000 milj v letalu

Polet Alana Cobhana 28.000 milj v Avstralijo in nazaj je bil večni rekord. Odletel je iz Sartouville pri Parizu ob enajsti uri in je ob 6. uri prispel ob Temzi, blizu parlamenta, kjer ga je pozdravilo stotisoče Londončanov z najodličnejšimi osebnostmi na čelu.

Doslej si še ni nihče drznil poleteti v Avstralijo in nazaj in je ta polet hkrati tudi največji čin letalca Cobhana, ki ga šteje ves svet med prve avijatike. Razen poletov po Evropi in severni Afriki, je izvršil Cobhan že več poletov v velike daljave in z njimi dokazal zanesljivost britanskega letala. Otvoritev stalne letalske proge iz Egipta v Indijo, ki se bo izvršila prihodnji teden, je posledica Cobhanovega poleta v Indijo pred dvema letoma. V Indiji je Cobhan obiskal v letalu Himalajo in preiskal skupno z ravnateljem letalske službe vse letalske možnosti v tej deželi. Še večji dogodek je bil njegov lanskoletni polet, ko je preletel s strojem, ki ga je bil sam izdelal, pot do Kapskega mesta in nazaj.

Svoje izkušnje je uporabil za najdaljšo pot — v Avstralijo. Čudovita je vztrajnost in trdnost njegovega letala. Potoval je približno trinaest dni, ne da bi imel kako večjo nezgodo.

Volitve

so končane in v Narodnem domu ter Štajerski kleti se zopet zbiraio vsi stanovi brez razlike strank v najlepši harmoniji pri rujni kapljici orovrstnega ljutomercana. 2119

Mariborske vesti

Maribor, dne 6. oktobra 1926.

Spomnimo se naše zaslužnjene Koroške!

Blizu se 10. oktober, dan naše nesreče. Letos praznujemo že 6. obletnico koroškega plebiscita. Vsem nam je še v spominu lanska močena manifestacija, ki je napravila tudi na inozemstvo velik vtis. Z ozirom na rapalski dan, ki se vrši širrom naše domovine tekom meseca novembra, se vrši letošnja obletnica koroškega plebiscita v drugi obliki, v obliki Einspillerjevega večera. In ob vsaki obletnici se moramo spominjati Koroške, dokler ne napoči vstajenja dan. Vseh zavednih Slovencev dolžnost je, da se ta dan spomnijo naših bratov v Korotanu. Pa ne samo to: potrebno je tudi, da smo mož beseda in da nikdar ne pozabimo, kar smo obljubili nesrečnim koroškim Slovencem leta 1920, ko smo plakali nad njihovo usodo. Letos bomo imeli tudi priliko pozdraviti v svoji sredi narodnega prvoboritelja koroških Slovencev Gregorja Pivca, ki so ga Nemci pregnali in kateremu na čast se vrši prireditev Jugoslovanske Matice v soboto, 9. t. m. ob 20. uri v dvorani Union, Caf.ova ulica. Na sporedu so pevske in glasbene točke ter govor prof. dr. Sušnika. Naj nihče, ki čuti s Koroško, na ta večer ne izostane!

Požar v kemični tovarni v Melju

Ena delavka je dobila težke opekline. Visoka škoda radi — enega jajca.

Danes dopoldan ob 9.30 je radi neprevidnosti neke delavke izbruhnil v Melju v kemični tovarni Josipa Reicha požar, ki je povzročil precejšno materijelno škodo in lažje telesne poškodbe trem delavkam. Z eni pa smrtonovarne opekline po vsem životu.

V oddelek, kjer se prirejajo zmesi za izdelovanje ličila za usnje, je prišla neka delavka z namenom, da sprži na plinu jajce. Komaj pa je prižgala plin, so

Nova grupacija v skupščini

Cilji in taktika kluba Demokratske začetnice. — Nemci bodo prestopili k radikalom?

Beograd, 6. oktobra.

Snoči je plenum demokratske zajednice imel sejo, na kateri je bil ponovno odobren sklep o ustanovitvi skupnega kluba. Na seji se je tudi ugotovilo, da niti v političnih, niti v gospodarskih in v kulturnih vprašanjih med združenimi skupinami nobenih diferenc. Skupini bosta sodelovali v soglasju in sporazumu v znamenju popolnega edinstva. Zastavili bosta vse moči za dosego popolne enakosti in ravnopravnosti, za parlamentarni režim, za upoštevanje samoupravnih oblasti, za zdravljenje krize in za pobijanje korupcije.

Snoči se je konstituiral sledeči odbor: Liuba Davidović (predsednik), Spaho (podpredsednik) Šumenković in Andjelčević (tajniki) ter Marinković, Hrasnica in Hadžikadić (odborniki). V kompetenco izvoljenega odbora spadajo vsa vprašanja, dočim smeta kluba strank reševati le vprašanja lokalnega značaja.

V petek bosta Davidović in Spaho odpotovala v spremstvu poslancev v Hercegovino na agitacijsko potovanje, kjer bosta ostala do 12. t. m.

Novi Sad, 6. oktobra.

»Deutsches Volksblatt« prinaša uvodnik z izjavami dr. Krafta, ki namigavajo na skorajšnjo združenje nemške stranke z radikali. V nekem pogovoru je dr. Kraft omenil pregrupacijo raznih strank in njih sledečo ozdravljenje radikalne stranke ter dejal, da bi nemška stranka bila pripravljena pristopiti k skupini, ki bi ji nudila dovolj jamstva za kulturno in ekonomsko ravnopravnost in pravico do samostojnega udejstvovanja v kulturnih in gospodarskih vprašanjih. Povdarjal je, da je nemška stranka bila izven opozicijskega bloka in da je v vsakem pogledu popolnoma samostojnega nazarja. Njeni odnosi z zemljoradniki so bili le taktičnega značaja radi vzdrževanja stikov s širokimi masami srbskih agrarcev.

Odločitev Nemcev je pospešila izjava dr. Ninčiča, ki jo je podal v Ženevi o ureditvi davčnega vprašanja in vprašanja občinskih uprav.

Radikali se pripravljajo na kongres

Beograd, 6. oktobra.

Včeraj in danes so se vršile priprave za kongres radikalne stranke. Sestali so se Uzunović, Srškić in Maksimović. Radikalni centum hoče še pred kongresom rešiti spore v klubu, ki so povzročili skoraj neznosno stanje. Centumaši tudi želijo, da bi kongres, ki se bo vršil najbrže 15. t. m. potekel tako, da bi ga opozicija ne mogla izrabljati v agitacijske svrhe. V beograjski mestni organizaciji je izbruhnila burna osebna agitacija za zasedbo mest v krajevnem odboru.

Čsl. parlamentarci v Zagrebu

Zagreb, 6. oktobra.

V petek prispejo v Zagreb češkoslov. parlamentarci. Razdelili se bodo v kulturno in ekonomsko sekcijo ter si bodo ogledali važnejše mestne institucije in podjetja. V soboto odpotujejo v Split.

se vnele hitro vnetljive snovi: bencol in terpentini, brž na to pa tudi obleka poleg kotla zaposlenih delavk. Tri delavke so dobile lažje opekline na rokah in nogah, dočim je Marija Kranjc v goreči obleki zbežala na ulico, kjer so jo vrgli na tla in pokrili s plašči. Kljub temu, pa je dobila tako nevarne opekline, da jim bo gotovo podlegla. Koža se ji je olupila skoraj s celega telesa. Zgoreli so ji tudi lasje. Vse so bile takoj prepečene v bolnico.

Požar se je hitro razširil po omenjenem oddelku in je obstojala velika nevarnost, da nebi udrl tudi v sosednje prostore, kjer so zaloge raznih olj, terpentina, benzina in drugih eksplozivnih snovi. Le hitri pomoči mestne požarne brambe gre hvala, da se je ogenj omejil in s tem preprečila večja nevarnost.

Reševalna dela so bila jako otežkočena, kajti gost, črn dim, ki se je valil s pogorišča, je zabranjeval pristop gasilcem, ki so vdrl v notranjost gorečega objekta z maskami. Dogorevajoče masti so povzročale strašen smrad in sipale oblake saj na požrtvovalne reševalce, ki so pod vodstvom g. Volterja spretno zaščitili sosednje dele tovarne.

Naknadno smo izvedeli, da je stanje Marije Kranjcove obupno in da je malo verjetno, da bi okrevala, ostalih treh je ena že dopoldne zapustila bolnico, dočim se dve bosta morali zdraviti še nekaj dni.

Jesenska zgodba

Ko v predmestju belijo koruzo. — O-samljen soprog in darežljivo dekle. — Presenečenje kot v romanu. — Naga Eva pred vrati zakonskega paradiža.

Jesen ima svoje posebne čare. S Kalvarije se oglašajo klopoteč s pesnjico o čričkih in zrelem grozdu, z Dravskega polja pa pesem o zreli koruzi, o jesenskih nočeh s fantovskim petjem, »kožuhanjem«, harmoniko in dekliskimi vzdihli. Celó v mesto diši jesen. V naša predmestje. Tam imajo svoje njive, vinograde, sadovnjake. Njih jesen je napol mestna napol kmetska. Torej, tam nekje so belili koruzo. Tako se začne naša zgodba, zapisana vestno, kakor veva dolžnost dobrim kronikom.

Torej, v nekem delu mariborskega predmestja, kjer se zgodi toliko senzacij, pustolovščin in drugih več ali manj skupnih dogodivščin, v predmestju kassarn, tipičnih gostiln in polkumekskih hiš, so belili koruzo. In tako se je zgodilo, da je odšla pomagat neka mlada gospa in je pustila moža samega.

Recimo, da je ta soprog mlade žene tudi mlad. Veste, kako je z mladostjo. Zakonski »žegen« žali nič ne zaleže. Predsnočjem je bil lep večer, mehak, jesensko-nežen. Iz gostiln so prihajali zvoki godbe in dišalo je po pečenih kostanjih, mlademu moštu in — po dekle-
tih.

Denimo, da ni bilo natančno tako in da je življenje manj poetično, ali mlademu soprogu mlade žene je šel jesenski večer tako k srcu, da je čutil potrebo po dekletu — bolj nego po vročih kostanjih in mladem moštu. Čudovito krepotni so takile soprogi! Žena beli koruzo, mož pa dekliske roke...

Psi! Pustolovščina bi bila skrita in konec bi bil najbrže še srečnejši nego v romanu Courts-Mahlerjeve. Ali zgodilo se je, da se je žena »nenadoma« (pa zares nenadoma!) vrnila domov in za-
tekla pri soprogu mlado, brhko dekle.

Kajpa, nastal je krik in vik; zakonska žena se je z vso ogorčenostjo vrgla nad vsiljivko, ki je prišla kvarit zakonsko srečo; mož je s kislim obrazom prevzel vlogo diplomata in mrnil semintja, ali brez uspeha. Medtem so ljudje na ulici začeli vrisi in ker se take reči, ki malo diše po škandalčkih, v predmestju take rade slišijo, kakor v mestu, se je kaj zbrala gružica poslušalcev. Kmalu jim je bila dana prilika, da so postali tudi gledalci: Iz hiše je žena pripodila dekle v Evinem kostumu. Bil je, kajpa, velik haló, krohot in — škandaliziranje; medtem se je pojavil tudi mož postavbe, ki je preskrbel, da je dekle dobilo vsaj obleko vrnjeno in da ni bilo še večjega pohujšanja v dolini šentflorjanski.

Stražnik je odpeljal obe ženski na stražnico in tu se je stoprav dovršilo tisto diplomatsko delo, ki ga je soprog zaman poizkusil. Ženski sta se razšli vsaka na svojo stran; žena, kajpa, k soprogu. In kaj je bilo potem, nam nihče ne pove:

Oj, ti ubogi mož, ubogi mož, nocoj še »švical« boš...

m Vodstvo borze dela je prevzel do-sedanji urednik »Delavske politike«, g. Rudolf Golouh. Prepričani smo, da se

Novo razkritje o drami v Mayerlingu

Prestolonaslednik Rudolf — ljubimec lastne sestre.

V Avstriji se še vedno veliko zanimajo za tajinstveno smrt nekdanjega prestolonaslednika Rudolfa in prinesejo listi vsak čas kako novo verzijo, ki najde izredno širok krog hvaležnih čitateljev.

Pravkar prinašajo dunajski listi brzoglavno vest iz Londona, da je objavila princesa Elvira Bourbonska v listu »Daily Express« novo verzijo o znani tragediji v Mayerlingu. Princesa je bila intimna prijateljica rajne cesarice Elizabete. Govorila je ž njo kratko pred njeno smrtjo baš o Rudolfovem žalostnem koncu. Pravila ji je, da je bil Rudolf poročen iz državnih interesov z belgijsko Štefaniijo. Zakon ni bil srečen. Rudolf je

bo pod njegovim vodstvom ta naprava lepo razvijala v prid našemu delavstvu.

m Država, zidaj! Če bo stopil v veljavno sedanjí osnutek stanovanjskega zakona, bo 1. novembra 1927 zavladala popolna svoboda v stanovanjskih odnosih, dasi bo položaj domala isti kot je letos. Na ta tragični prehod se bodo morali najemniki s svojo organizacijo vred vse leto pripravljati. Že sedaj pa moramo postaviti zahtevo: Država, zidaj hiše za svoje urade in svoje nameščence. Država najlažje gradi, ker je največje in najbogatejše podjetje in gre to, kar izda za zidanje, iz žepov državljanov samih. V našem mestu ni država ničesar zgradila, zasedla pa je stanovanjske hiše in jih odjedla najemnikom. Če bi država zgradila vsaj kako novo poslopje za urade, bi že bilo nekoliko odpomagano stanovanjski krizi. Kaj šele, če bi zgradila nekoliko stanovanjskih hiš za državne nameščence. Po 1. novembru 1927 bodo državni nameščenci v prav takem položaju kot vsi drugi sloji. Če se država že hoče in mora zavzeti za hišne poslastnike, ki trpe baje krivice, pa naj ne ustvarja novih, v nebovpijočih krivic s tem, da celo državni nameščenci, ki jim bo iz teh ali onih vzrokov odpovedano, ne bodo dobili nove strehe. Naj država spravi svoje nameščence pod lastno streho, pa bo tudi druge sloje olajšala. V drugih državah se namreč vodi stanovanjska politika z aktivnim sodelovanjem države. Tam se — kakor na pr. na Češkem — ne izdajajo samo zakoni in odredbe o stanovanjih, ampak se tudi grade stanovanja z državnimi sredstvi. Najemniške organizacije bi morale pri vseh poslancih doseči vsaj to, da bi država zgradila do 1. novembra 1927 v vsakem večjem mestu, kjer je hudo pomanjkanje stanovanj, vsaj eno večjo stanovanjsko hišo in eno poslopje za urade. To bi bila njena dolžnost, ker povojne razmere to nujno zahtevajo.

m Učiteljsko društvo za Maribor — okolico. Učitelj iz Slov. gorice nam piše: Včeraj je prišel na šolo s priloženimi pristopnimi izjavami ta-le poziv: Vsi stari in novi člani podpišite in pošljite na: (sledí ime in kraj učiteljeve). Mislim, da je pač premalo razjasnjeno, čemu bi morali stari člani »Učit. društva« vnovič javiti svoj pristop. Ali še obstoja naše društvo za Maribor in okolico ali ne? Ako da, potem naj nam društvo ob zborovanju razjasni zagonetno »čemu«, ako ne, pa je treba s podpisni pristopne izjave iz previdnosti počakati. Znamiti se je na društvenem zborovanju v soboto kaj o tem razpravljalo, ali za nas obkrožne deželane je stanovski list vabilo prepozno prinesel: kjer pa imajo neugodnejše poštne zveze, pa še kasneje. Torej pozor! Preživljamo nekaki vlevažni stanovsko revolucionarni preokret in je treba vsak korak premotriti.

m Ustanovitev javne ljudske knjižnice pri Sv. Duhu na Ojstrem Vrh. V nedeljo, dne 10. oktobra 1926, ustanovi Zveza kulturnih društev javno ljudsko knjižnico pri Sv. Duhu na Ojstrem Vrh. Da bo ta ustanovitev čim slavnjejša, vabimo zavedne Mariborčane, ki se zanimajo za obmejne knjižnice, da se te ustanovitve udeležijo. Odhod iz Maribora z jutranjim vlakom ob 5.50 do Fale in od tam dve uri lepe gorske poti do Sv. Duha. Zvečer ob 8.50 smo že zopet doma. To je že druga knjižnica, ki jo je letos ustanovila ZKD. Zdravo! Nasvidenje!

m V sredo, dne 6. t. m. se na vsestransko zahtevo obnovi gostovanje psihologa g. Svengalija v Veliki kavarni. Program je tako izbran, da bo vse dosedanje predstave prekoslil.

m Grajska klet. Danes v sredo domača zabava s plesom.

m Park kavarna! Dnevno koncert s plesom v novi plesni dvorani od 21. ure do 2. ure. Dobra bela in črna vina, domače pečivo. Bole iz breskev.

pisal papežu obupno pismo, v katerem ga je prosil, naj razveže njegov nesrečni zakon. Papež pa je smatral za svojo dolžnost, da je takoj obvestil o tem pismu očeta — cesarja. Sledila je burna scena med očetom in sinom, in slednji je moral Rudolf obljubiti, da ne bo nikdar več videl Marije Večere. Katastrofo pa je povzročilo cesarjevo pismo Rudolfu, da je Večera njegova (cesarjeva) nezakonska hči. To pismo mu je bilo dostavljeno na predvečer tragedije v Mayerlingu. Radi tega sta se Marija Večera in Rudolf, ki sta stala — kakor znano — v intimnih odnosih, odločila za skupno smrt.

Obvestilo

Star sem 40 let in bil vedno pristaš SLS. Z današnjim dnem slovesno izjavljam, da izstopim iz SLS ter ne bom nikdar pristopil k nobeni drugi stranki, pač pa bom strogo čuval ter nepristransko nadziral interese vseh državljanov, v kolikor bodo v dobrobit celokupnemu ljudstvu naše mlade države Jugoslavije. — Gorenje, 4. X. 1926. — Korošec Dragotin, oblastveno preizkušeni zidarski mojster in stavbeni podjetnik. — Gorenje št. 7., Rečica ob Paki. 2115.

Iz poljudnih predavanj:

O vlogi vode v prirodi

Snoči je imel v Ljudski univerzi znani slovenski geograf g. dr. Bohinec, asistent na ljubljanski univerzi, zanimivo predavanje o uplivih vode na preobrazbo zemeljske oble. Mimo statističnih podatkov je spremljalo predavanje tudi veliko število pestrih skiptičnih slik, ki so takointako poljudno predavanje storile še bolj razumljivo.

Uvodoma je predavatelj opozoril na količinsko in površinsko razmerje med kopnino in vodovjem. Kljub temu, da pokriva voda 71% naše zemeljske površine in kopno samo 29%, je količina trde zemlje desetkrat večja od količine vode, ki tvori samo tanko plast. Največ vodne površine odpade na morja, ki pa na preobrazbo zemeljske skorje ne uplivajo tako učinkujoče kakor reke, potoki in potočki. Odnajanje in nanašanje tekočih voda sta glavna faktorja in imata največ zasluga za pestrost prirode. Znatno upliiva tudi dežje in sneg. Na Krasu in v apnencu sploh je zanimivo kemično razkranjanje take vode, ki je v takih predelih izborjen kipar in umetnik.

Predavatelj nam je naravno obrazložil nastanek dolin in izginjanje jezer z zemeljske površine. V Sloveniji in drugje imamo vrsto imen, ki spominjajo na jezera, kjer jih pa že zdavnej ni več. Deroče reke in potoki so jih bodisi v geološki preteklosti, bodisi v novejši do-

bi, zasuli. Reka Rojs nasuje v Vierwaldstättsko jezero vsako leto 200.000 m³ proda, vendar bo potrebovala še celili 23.000 let, preden ga bo docela zasula. Tako se suše vsa jezera. Ljubljansko barje, Panonsko morje in mnogo drugih voda je izginilo na tak način. Tudi morja se polagoma manjšajo. Delta Donave se vsako leto poveča za en hektar, delta Tereka v Kavkazu pa za celih 500 m², delta Pada za 70 m² itd.

Znatno uplivajo na preobrazbo zemeljske skorje tudi slapovi. Katarakti ali brzci (porogi) Nil, Dnjepr; kaskade (Kra-ka v Dalmaciji) in slapovi. Niagara pada v globino 50 m in je po velikosti tretji slap na naši obali. Vsako leto se pomika za 66 cm proti Irijskemu jezeru nazaj. Ako se upliv ogromne reke Sv. Lovrenca ne bo zmanjšal, bo v 70.000 letih slab ob robu Irijskega jezera.

Najzanimivejši upliv vode pa je brez dvoma v ameriških kanonih, kjer je reka Kolorado izdolbla navpične stene 1000—1800 m globoko. Znameniti raziskovalec Sven Hedin je o njih dejal: »Trije utisi so največja čudeži: pogled na Rio de Janeiro, pogled iz Dar Džilinga na Himalajo in pogled na kanone v Arizoni«.

Predavatelj je opozoril tudi na delovanje vode v trdem stanju, ki je bilo prav občutno v ledeni dobi, iz katere izvirajo vsa naša lepa jezera: Blejsko, Bohinjsko, Vrbsko itd.

Nato je predavatelj prešel na delovanje slane vode, ki dosega neznatneje spremembe z butanjem valov, končno pa je ob splošnem zadovoljstvu neravnostev in sluhateljev zaključil izčrpano in znanstveno poljudno predavanje, za katero se mu je zahvalil tajnik Ljudske univerze g. profesor Gruntar.

Kino

APOLO KINO

Od torka dne 5. do četrta dne 7. oktobra 1926 Karina Bell »Kadar dekle sanjarijo«. — Divna filmska drama, preveta s pravim dunajskim humorjem in temperamentom dražestne Dunajčanke. Šest činov.

GRAJSKI KINO

V ponedeljek 4., torek 5. in sredo 6. oktobra Balzac v filmu Paris o polnoči. Sedem krasnih dejanj po romanu »Oče Griot« slovitega francoskega pisatelja Honore de Balzaca. Film, edini svoje vrste. V filmu se nahajajo scene, ki jemljejo tudi odraslemu gledalcu. Scene v-rijetjskih programov kakor: bakanalije, orgije, nage lepote in razuzdane zabave. — Za mladino prepovedano!

KINO »DIANA« STUDENCI

Od srede, dne 6. oktobra do vključno petka 8. oktobra 1926 HAROLD LLOYD Dve uri smeha! Dve uri vpitja! On je zaljubljen. — Veseloigra.

Trgovski sluga (dostavljaj) mlajših let, zelo zanesljiv in vesten, se sprejme takoj v veletrgovini V. Weigl. 2124

Priden, zanesljiv sluga za kino, se sprejme. Gospodar-ka pisarna dr. Lajnske, Slovenska ulica 12. 2123

Šoferja sprejme takoj avtotaksa l.v. Völker, Maribor. 2113

SVENGALI gostuje v sredo 6. v VELIKI KAVARNI

ORIGINALNI CHARLESTON - BAND z modernimi plesi dnevno v VELIKI KAVARNI

Klub - Palais de Danses Dnevno prvovrstne predstave Kavarniške cene

Brez stroškov v najem oddate prosta stanovanja, sobe prazne, opremljene, s oporaba kuhinje, lokale, sploh neizrabljene prostore pri »Marstann«, Rotovski trg 4. 2121

Singer šivalni stroj na prodaj. Koroška cesta 31. Sober. 2199

Boljša kuharica išče službo. Naslov bo. 2125 v upravi lista.

Velika izbira - najnižje cene! Zimsko perilo, copate, rokavice, svetleje klobuke, dežne plašče, čevlje, čepice, kravate itd. nudi najugodnejše splošno znana trdka JAKOB LAH - MARIBOR samo Glavni trg 2

ŠIVILJE za delo na dom in v tovarni se sprejmejo pri trdki Durjava, Maribor, Gregorčičeva 24 Delo na dom se da tudi šiviljam iz mariborske okolice